

Ons nummer: O25.002521

Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	Update Europese aanvragen
Commissie	Bestjoer en Finânsjes
Collegebesluit d.d.	25 november 2025
Portefeuillehouder	Marianne Poelman
Team	Strategie & Programma's
Adviseur	Rutger Hoekstra

Reden informatieverstrekking actieve informatie van het college

Collegebesluit

- a. Kennis te nemen van de memo 'Europese subsidieaanvragen september 2025'
- b. De raad hierover actief te informeren

Toelichting/achtergrond

In september 2025 zijn twee Europese projectaanvragen ingediend. De verwachting is dat er in maart 2026 een besluit volgt vanuit de twee subsidieprogramma's. Omdat dit mogelijk na de Gemeenteraadsverkiezingen valt, geeft het college van Burgemeester en Wethouders graag nog een update aan de huidige gemeenteraad. De nieuwe gemeenteraad wordt na maart via de BERAP op de hoogte houden van de aanvragen. Indien de aanvragen succesvol zijn, volgt een actieve informatie over het project.

Terugblik huidige raadsperiode

De gemeente Súdwest-Fryslân heeft in 2022 uitgesproken de ambitie te hebben om de aansluiting op Europa de komende jaren te versterken. Dit is ook in lijn met de Europastrategie die in 2021 in vastgesteld. Dat betekent dat we inzetten op meer Europese projecten en een betere positionering van de gemeente in een Europees perspectief.

In de afgelopen periode is er hard gewerkt om het kennisniveau over Europa binen ambtelijke organisatie, college en gemeenteraad op een hoger niveau te krijgen. Zo is er op 27 maart 2024 een informerende sessie met de gemeenteraad geweest over Europa en de Europese koers van Súdwest-Fryslân. Ook EuropaPact Fryslân heeft daar een rol in gespeeld. Daarnaast dragen zij door middel van 'Europe Ready Sessies' bij aan het kennisniveau over Europa van de ambtelijke organisatie.

Er zijn een aantal Europese projectaanvragen gedaan en is er ook gewerkt aan de positionering van de gemeente. Als laatste is (een afvaardiging van het college) elk jaar aanwezig bij de European Week of Regions and Cities.

Súdwest-Fryslân neemt deel aan een aantal Europese projecten. Zo leren we veel door het LIFE IP Klimaatadaptatie-project. Over dit project was op 22 oktober een informerende sessie met de gemeenteraad. Naast dit project leert de gemeente ook veel van het [Interreg NWE-project ECOBoost](#). Dat project is in december 2024 begonnen en we leren daar veel over. Een Horizon-aanvraag om het elektrisch varen in de gemeente te bevorderen is helaas afgekeurd. We ontvingen genoeg punten voor een voldoende, maar er waren teveel aanvragen met meer punten. Op dit moment onderzoeken we of we de aanvraag toch een positief vervolg kunnen geven.

Voor de positionering van Súdwest-Fryslân zijn er meerdere gesprekken geweest met Europarlementariërs, leden van de Europese Commissie en medewerkers van de Permanente Vertegenwoordiging in Brussel. Deze gesprekken gingen onder andere over de Lelylijn en mobiliteit, landbouw en natuur, en het nieuwe Meerjarig Financieel Kader.

Toegekende Europese projecten vanuit cohesiefondsen:

Projectnaam	Europees subsidieprogramma	Europese subsidie	Looptijd
ECOboost	Interreg NWE	€330.000,-	2025 - 2028
IP Klimaatadaptatie	LIFE	€342.279,-	2022 - 2027
SWITCH2O	LIFE	€464.296,-	2025 -2030

Toegekende Europese subsidies vanuit structuurfondsen:

Projectnaam	Europees subsidieprogramma	Europese subsidie	Looptijd
ESF+ Samen aan de slag	European Social Fund	€230.325,-	2022 - 2023
ESF+ Sociale Inclusie	European Social Fund	€111.081,-	2023 - 2025
ESF+ Actieve inclusie	European Social Fund	€287.823,-	2024 - 2025

Twee Europese projectaanvragen

Er zijn in september 2025 twee Europese projectaanvragen gedaan. Het betreft hier een LIFE-aanvraag en een Horizon-aanvraag. De LIFE-aanvraag bouwt voort op onze kennisuitwisseling met Denemarken en gaat over warmtenetten. Voor de Horizon-aanvraag zijn we benaderd door externe partners. Dit project gaat over Digital Twinning (zie ook bijlage).

Het LIFE-subsidieprogramma is bedoeld voor projecten die inactie komen tegen klimaatvervuiling en het milieu en de natuur in Europa sterker maken. Binnen dit programma is een aanvraag ingediend met Deense, Franse en Ierse partners. De provincie Fryslân is hier Lead Partner. Het project LIFE CONFIDENCE richt zich op de versnelling van de energietransitie door het opschalen van duurzame, publiek geleide warmte- en koudnetten) in Europa. Doel is om businesscases te ontwikkelen voor deze warmtenetten. De LIFE-aanvraag heeft de naam 'Confidence' (zie ook bijlage).

Het HORIZON-subsidieprogramma is gericht op innovatie en onderzoek. Het project HARVEST richt zich op de uitdagingen waarmee Europese plattelandsgebieden kampen, zoals klimaatverandering, demografische krimp, milieuproblemen en economische stagnatie. Door middel van een 'digitale tweeling' wordt er onderzocht welke maatregelen, welke effecten hebben (zie ook bijlage).

De toekomst

In het kader van de Kansrijke Sporen is aangegeven dat, als we structureel inzetten op Europa, we daar op termijn ook meer uit kunnen halen. Dit heeft erin geresulteerd dat we een Vaktalent Adviseur Europese Projecten aan het werven zijn. Deze ondersteunt in de Europese projecten, zowel in de aanvraag als in de uitvoering.

In Brussel is de Europese Commissie nu druk bezig met de voorbereidingen voor een nieuw Meerjarig Financieel Kader (MFK). Dit MFK kan gezien worden als de Europese begroting en geldt voor een periode van 7 jaar. Op dit moment wordt er gewerkt met structuurfondsen en cohesiefondsen. Structuurfondsen worden vanuit Brussel naar de lidstaten gestuurd, waarna deze ze onder de regio's verdeeld. Voorbeelden zijn het Just Transition Fund en EFRO. Cohesiefondsen kunnen rechtstreeks door de regio's aangevraagd worden bij een subsidieprogramma. Voorbeelden hiervan zijn LIFE en Interreg NWE.

In het nieuwe MFK willen ze een groot gedeelte van de cohesiefondsen samenvoegen en willen ze werken met 'National and Regional Partnership Plans'. Dit betekent dat de lidstaten met nationale plannen moeten komen en hierbij geld vragen aan Europa. De regio's zijn dan afhankelijk van hun lidstaat hoeveel geld/subsidie er beschikbaar wordt. Op dit moment is Súdwest-Fryslân in VNG- en SNN-verband stevig aan het lobbyen om deze Nationale plannen tegen te gaan. Een besluit wordt pas verwacht in de nieuwe Raadsperiode.

De huidige Europa-agenda is in 2021 vastgesteld. De verwachting is dat er in de nieuwe Raadsperiode voorgesteld wordt om een nieuwe Europastrategie vast te stellen. Deze zal in grote lijnen overeenkomen met de huidige Europastrategie, maar de afgelopen vier jaar hebben we als organisatie natuurlijk veel geleerd. Deze lessen verwerken we in de nieuw vast te stellen Europastrategie.

Een van de geleerde lessen is bijvoorbeeld dat inzetten op Europa een kwestie van de lange adem is. Het duurt lang voordat er een goed Europees netwerk aanwezig is. Daarnaast duurt het schrijven van een Europese aanvraag en de samenwerking met internationale partners lang.

Een tweede les is bijvoorbeeld dat er een goede ambtelijke borging moet zijn. Zo heeft de gemeente sinds kort een Financieel Adviseur Subsiestromen in dienst die ondersteunt en adviseert op Europese projecten. Het is zaak dat hij ook zijn collega's goed meeneemt in de voorwaarden en verantwoordingen van Europese projecten. Daarnaast zal het Vaktalent Europese Projecten ervoor zorgen dat de kennis over Europa meer in de organisatie verspreid wordt.

De Europese projecten waar de gemeente op dit moment actief in is, laat ook zien dat er soms vragen naar boven komen die we van tevoren niet hadden verwacht. Het is dan goed om te weten dat we in de Europese samenwerkingen tot oplossingen kunnen komen. Deze netwerken en deze kennisdeling is lastig te vertalen naar geld, maar is het belangrijkste in Europese samenwerking.

Bijlage(n)

1. Memo 'Twee Europese subsidieaanvragen'